

Азықтың орташа үлгісін дайындау

Орындаған: Хадыр Әлия

- Халық шаруашылығының маңызды саласы — мал шаруашылығы. Ол халық шаруашылығының басқа салаларының дамуына елеулі әсер етеді. Қоғамның материалдық қажеттілігін қамтамасыз ету мал шаруашылығының даму деңгейіне байланысты. Ал мал шаруашылығын өркендетуде азық қорын дамытудың және азықта Бүгінгі шаруа қожалары, фермерлер, мал мамандары азықтандыруда қолданылатын негізгі азықтар түрін, химиялық құрамын, қоректілігін және, т.б. көптеген қасиеттерін нақтылы білулері қажет. Сонымен бірге, малдан мол және сапалы өнім алу мақсатымен, әр түрлі малдарды толық құнды азықтандыра білу — бүгінгі заманда өзекті мәселе. Азық құрамы. Мал шаруашылығын тиімді жүргізудің басты шарты — мал азығы қорын дұрыс ұйымдастыру және әрбір малдың барынша өнімді болуына, азықты неғұрлым аз жұмсап, жоғары сапалы өнім алуға мүмкіндік беретін азықтандыру болып табылады. Ғылыми тұрғыдан ұйымдастырудың маңызы өте зор

Жем-шөп дайындаудың ағынды желісі деп - нақты технологиялық процесті қамтамасыз ететін белгілі бір ретпен орналастырған машиналар мен жабдықтардың жиынтығын айтады. Бұл жағдайда зоотехниялық талаптарға толық сәйкес келетін еңбек шығынының, энергиямен материалдардың ең аз жұмсалуды қамтамасыз етуі керек. Сонымен қоса жем-шөпті малға таратып беру желісінің барлық ағынды-технологиялық желілері келесідей талаптарға лайық болуы тиіс: - технологиялық процесті еңбек пен уақыттың ең аз шығыны бойынша орындауы қажет; - сенімділігі жоғары болып келесідей зоотехниялық талаптарға сай болуы, оның ішінде: - жем-шөпті біркелкі және нақты таратылуын қамтамасыз ету; - жем-шөптің бүлінуіне жол бермеу және олардың қоспалар фракциясына бөлінбеуін қамтамасыз ету; - жануарлардың жарақат алуына жол беру; - электрлік қауіпсіздікті қамтамасыз ету; - желідегі машиналар құрамы технологиялық процестің тиімді орындалуын қамтамасыз етуі қажет

- Бұршақ шөптер және көпжылдық шөбін егіп өсіру азық базасының елеулі нығаюына, дайындалушы азықтардың қоректілігінің елеулі түрде жақсаруына мүмкіндік береді. Бұршақ шөптері өнімділігінің төмендеуі бес-он жыл қолданыстан кейін олардың шықпай қалуына фитоценоздың толық қалыптаспағаны көрсетілген Сондықтан, жемшөпті бұршақ компоненттерімен толықтыру, бұршақ дәнді шөптер өнімділік динамикасы олардың жыл сайынғы ботаникалық құрамының өзгеруі, олардың тиімді қолданылуының ұзақтығы, шалғындандырылу мерзімінің қондырылуы шешілмеген проблемалар үлкен теоретикалық және тәжірибелік маңыз тудырады. Бұршақ шөптерін кеңінен пайдалану минералды азотты қымбат тұратын шикізат ретінде үнемдеу қажеттігінен, азот тыңайтқыштарының жоғары мөлшерлері қоршаған ортаға теріс әсерін жою, сондай-ақ мал өнімдері мен жемшөп сапасына жоғары талаптар қоюынан туындайды.

- Ең маңызды және ең қиын проблема малдарды белоктың жемазықпен қамтамасыз ету болып табылады. Белоктың жетіспеушілігі (немесе ашығу) барлық тіршілік функцияларының бұзылуын әкеледі – тайыншаның өсуінің тежелуі және тоқталуы, өнімнің түсуі, удай өндірістің төмендеуі, жемазықтың шығындылуы және өзіндік құнның жоғарылауы. Рационда белоктың жетімсіздігі басқа барлық қоректік заттар жеткілікті болғанда да әдетте рационда барлық компоненттердің қолданылуының нашарлауына әкеледі. Малдардың рационында белоктың жетіспеуі біржақты көмірсутегі қорегіне және жемазықты ұтымсыз және өндіріссіз қолдануға әкеледі. Бұл белок құрамына азот, күкірт, фосфор және басқа да майлар және көмірсу тегінде жоқ заттардың енуін тудырады. Жемазықты жақсы қолданғанда жануарлардың жоғары өнімділігін рациондықпен ғана қолдауға болады, оның құрамында жеткілікті белок саны бар. Басқа бөлек жануарлардың биологиялық топтары үшін бұл проблеманы шешу ерекше «дербес» жақындауды талап етеді, осылай ірі қара мал, қойлар мен ешкілер – көктемгі-жазғы кезеңде толығымен жасыл шөп есебінен белокпен қамтамасыз етіледі. Осылай дүниежүзілік ауылшаруашылық практикасында шалғындықты тиімді дамыту энергетикалық есебінен жайылым шаруашылықтардың дамыту рөлі күрт артты. Жайылымдарды пайдалану және жетілдіру әдістерін жасау энергетикалық тиімділікті арттыру көзқарасынан.

- Ғылыми тұрғыдан балансталып берілген азық малдың ағзасында органикалық заттар (протеин, май, крахмал, жасұнық, қант), минералдық заттар (кальций, фосфор, калий, натрий, күкірт, магний, темір, мырыш, мыс, марганец, йод, кобальт, және, т.б.), биологиялық белсенді заттардың (гормондар, ферменттер, дәрумендер) тиімді пайдаланылуына мүмкіндік жасайд

